

ORSAM BÖLGESEL GELİŞMELER DEĞERLENDİRMESİ

No.53, EKİM 2016

TÜRKİYE’NİN TERÖRLE MÜCADELESİ VE KÜRTLERİN ROLÜ

Bilgay Duman

1983’te Ankara’da doğdu. 2011 yılı itibarıyla Abant İzzet Baysal Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümü Doktora Programında eğitimini sürdürüyor. Yüksek Lisans tezini “Saddam Sonrası Dönemde Türkmenler ve Kerkük” konusunda yazdı. Çeşitli medya kurum ve kuruluşlarında, ulusal ve uluslararası dergi ve gazetelerde makale ve röportajları yer aldı. Ulusal ve uluslararası düzeyde konferans, panel, sempozyum ve çalıştaylara konuşmacı olarak katıldı. Sıklıkla Ortadoğu coğrafyasında saha çalışmaları yapıyor. Ayrıca Birleşmiş Milletler gözlemcisi olarak Irak ve Afganistan seçimlerinde uluslararası gözlemci ekiplerinde yer aldı. Çalışmalarına ORSAM bünyesinde Ortadoğu Uzmanı olarak devam ediyor.

Türkiye, terörün farklı boyutlarını içselleştiren terör örgütleriyle on yıllardır doğrudan mücadele etmektedir. Etnik, dini, ideolojik, siyasi ve daha farklı pek çok konuyu temel alan terör örgütleri, Türkiye’ye doğrudan tehdit oluşturmaktadır. Türkiye, terörle tekil mücadelesini sürdürdüğü gibi, uluslararası terörle mücadeleye de aktif destek vermektedir. Özellikle Ortadoğu coğrafyasını alan olarak kullanan terör örgütleri, Türkiye açısından açık bir tehdit oluşturmaktadır. Son yıllarda uluslararası gündemi meşgul eden IŞİD ve Türkiye’nin temel güvenlik problemlerinden biri olan etnik esaslı bölücü terör örgütü PKK’nın, Suriye ve Irak’ta elde ettiği coğrafi ve idari kazanımlar Türkiye açısından tehdidin boyutunu büyütmüştür. Türkiye bu terör örgütleri ile doğrudan bir mücadele içerisinde olmakla birlikte, Suriye ve Irak’ta yaşanan olaylar Türkiye’nin siyasi ilişkilerini revize etmesine sebep olmuştur. Bu noktada Ortadoğu Kürtlüğü açısından yaşanan gelişmeler, Türkiye’nin terörle mücadelesinde Kürtlerin rolünü olumlu ve olumsuz olarak farklılaştırmıştır. Bu değerlendirmede de Türkiye’nin terörle mücadelesinde farklı yönleriyle Kürtlerin rolü ele alınmaktadır.

Terörle mücadele Türkiye’nin ana dış politika konularından birini oluşturmaktadır. Türkiye, yıllardır terörizmin farklı biçimleriyle mücadele ederken, etnik bölücü PKK, aşırı solcu DHKP-C, din kisvesi altında eylem yapan El-Kaide ve IŞİD, 17 Kasım ve ASALA gibi Ermeni terör örgütülerinin tehdidi altında kalmıştır.¹ Bu mücadelede Türkiye açısından ana noktalardan birini bölgesel ve uluslararası işbirliği oluşturmaktadır. Türkiye, daha etkin terörle mücadele mekanizmalarının oluşturulması amacıyla geliştirdiği ikili ve çok taraflı ilişkilerin yanı sıra, çeşitli uluslararası platformlarda da etkin bir pozisyon almıştır. Türkiye, 2006 yılında kabul edilen ve hangi amaçla olursa olsun terörizmle mücadele için ortak bir strateji ve operasyonel bir çerçeve çizen Birleşmiş Milletler (BM) Terörle Mücadele Stratejisi’ne aktif destek vermiştir. Bu bağlamda Türkiye,

tüm BM terörle mücadele araçlarına taraf olarak küresel terörle mücadeleye etkin bir biçimde katılmıştır.²

IŞİD’le Mücadele Stratejisi ve Türkiye

IŞİD’in ortaya çıkmasıyla da Türkiye, IŞİD’e karşı mücadelenin de önemli bir parçası haline gelmiştir. Türkiye, IŞİD’e karşı ulusal güvenliği, bölgesel istikrarı, küresel terörle mücadele esaslarını dikkate alarak hareket etmiş ve etmeye devam etmektedir. Türkiye, IŞİD’in oluşturduğu tehdidi belki de en erken fark eden ülke olmuştur. IŞİD ve Suriye’de faaliyet gösteren El-Nusra ile birlikte, Irak ve Suriye’de kontrol alanları oluşturmadan önce, 2013 yılında Türkiye tarafından resmi terör örgütleri listesine dahil edilmiştir. Nitekim IŞİD, 2014 Haziran’ında Musul’u işgaliyle beraber Suriye ve Irak’ın bazı bölgelerinde saha hâkimiyetini ele geçirmiştir. IŞİD’in

Suriye’de kontrolü altında bulundurduğu topraklar, muhaliflere yönelik saldırıları ve Irak’ta gerçekleştirdiği katliamlar ilk aşamada ABD ve uluslararası toplumun gündeminde fazla yer bulmamıştır. Bununla beraber, IŞİD’in Irak’ta ilerleyişini sürdürmesi ve ülkedeki etnik ve dini gruplara karşı gerçekleştirdiği katliamlar, ABD yönetimini harekete geçirmiştir. Irak eski Başbakanı Nuri El-Maliki’nin politikaları nedeniyle parçalanmanın eşiğine gelen Irak, IŞİD’in ilerleyişiyle beraber gittikçe ayrışan, istikrarsızlaşan ve kontrolsüz bir ülke haline gelmiştir. Bunun üzerine ABD, Irak’ı parçalanmadan kurtarmak için daha önce kerhen desteklediği Maliki’den desteğini çekmiş, Sünni Arap ve Kürt grupların desteğini almak amacıyla yeni bir başbakan belirlenmesi sürecini desteklemiştir. Bu bağlamda 30 Nisan 2014’te yapılan seçimlerden üç ay sonra Fuad Masum

Cumhurbaşkanı olarak seçilebilmiş ve yeni Irak hükümeti yoğun pazarlıklar sonucunda seçimlerden ancak 5 ay sonra 2014 yılının Eylül ayında kurulabilmiştir. Öte yandan ABD, IŞİD tehdidinin belirginleşmeye başlamasının ardından ilk olarak Irak’a 300 askeri danışman göndermiştir. Ardından IŞİD’in ilerleyişini kırmak ve kuşatma altında tuttuğu yerlerde IŞİD karşıtı grupları desteklemek amacıyla 8 Ağustos 2014’ten itibaren Irak’ta IŞİD hedeflerine karşı hava saldırılarına başlamıştır. Bu hava saldırıları, kapsamlı bir strateji içermekten ziyade Iraklı Kürt ve Şii milis grupların IŞİD karşısında ilerlemesini desteklemek amacıyla taktik amaçlı bir hareket olmuştur. Buna rağmen IŞİD’in gittikçe güç kazanmasının yanı sıra, örgüte katılan Amerikalı ve Batı Avrupalı kişiler örgütün eylem yapma kapasitesini Suriye ve Irak’ın dışına taşıma ihtimalini doğurmuştur.

Türkiye, IŞİD’in oluşturduğu tehdidi belki de en erken fark eden ülke olmuştur.

Böylece IŞİD’in bölgesel ve hatta küresel bir tehdide dönüşme potansiyeli ABD’yi IŞİD’e karşı adım atmaya zorlamıştır. ABD Başkanı Barack Obama 10 Eylül 2014 tarihinde IŞİD’e karşı mücadele stratejisini açıklamıştır. Obama, bu stratejinin açıklanmasından önce eş zamanlı olarak Irak’ta hükümet kurma çalışmalarına destek vermiş, Galler’deki NATO Zirvesi’nde IŞİD’e karşı 10 NATO üyesinin oluşturduğu çekirdek koalisyonu kurmuş ve IŞİD karşıtı koalisyona katılmaları için Ortadoğu’daki Arap

müttefikleriyle görüşmelerde bulunmuştur.

Obama, 10 Eylül 2014 akşamı yaptığı televizyon konuşmasıyla IŞİD ile mücadele stratejisini açıklamıştır. Obama açıklamasında hedeflerinin kapsamlı ve sürdürülebilir bir terörle mücadele stratejisiyle IŞİD’i “geriletmek ve ortadan kaldırmak” olduğunu açıklayan Obama, bu hedefi gerçekleştirmek için dört ayaklı bir strateji açıklamıştır:

- a. IŞİD hedeflerine hava saldırıları düzenlenmesi,

- b. IŞİD’le sahada mücadele eden güçlere destek sağlanması,
- c. IŞİD’in saldırılarını önlemek için terörle mücadele kapasitesinin kullanılması,
- d. IŞİD saldırıları nedeniyle yerinden edilmiş kişilere insani yardımların devam ettirilmesi.

Obama, IŞİD’le mücadelede Amerikan kara güçlerinin muharip bir görevi olmayacağını ve Irak’ta yeni bir kara savaşına girmeyeceklerini vurgulamıştır. Bununla beraber Irak ordusu ve Kürt güçlere eğitim, istihbarat ve malzeme desteği vereceklerini ve bunların organize edilmesi amacıyla Amerikalı askeri danışmanların Irak’ta görev yapacaklarını belirtmiştir. Irak’ın yanı sıra Suriye’deki IŞİD faaliyetleriyle mücadele için Esad rejimini muhatap almayacaklarını belirten Obama, bunun yerine Suriye muhalefetine askeri yardımda bulunacaklarını

açıklamış ve Kongre’yi bu kararına destek vermeye çağırmıştır. Üçüncü stratejiye ilişkin olarak IŞİD saldırılarını önlemek için müttefiklerle çalışacaklarını belirten Obama, terörle mücadele kapasitesi bağlamında IŞİD’in finansmanının kesilmesi, istihbaratın güçlendirilmesi, IŞİD ideolojisine karşı çıkılması gibi konulara dikkat çekmiştir. IŞİD mensubu yabancı savaşçılar konusuna da değinen Obama, yabancı savaşçıların IŞİD saflarına katılmasının ve bölge dışına çıkmasının engellenmesine vurgu yapmıştır. Dördüncü olarak IŞİD saldırıları nedeniyle yerinden edilmiş Sünni, Şii, Hristiyan ve diğer dini azınlıklara insani yardım vermeye devam edeceklerini açıklayan Obama, bu stratejiler çerçevesinde “kanser” olarak tanımladığı IŞİD ile mücadelenin kısa vadeli olmadığını, zaman alacağını belirtmiştir.

Sınır güvenliği, Türkiye’nin en önemli konusu haline gelirken ABD bu konuda farklı bir tavır sergilemiş ve Türkiye’nin sınır güvenliğini tehdit eden PKK/PYD’ye IŞİD’le mücadele bahanesiyle alan yaratmıştır.

Türkiye, ilk dönemde ABD’nin IŞİD’le stratejine çekimser yaklaşmış ve kapsayıcı olmadığını savunmuştur. Türk yetkililer, Suriye ve Irak’ta kapsayıcı siyasal bir çözümle desteklenmeyen bir stratejinin başarılı olamayacağını açık bir şekilde dile getirmiştir. Bu kapsamda Türkiye ve ABD’nin hem IŞİD’le mücadele stratejisi hem de Irak ve Suriye’deki gelişmelere ilişkin görüş farklılıkları ortaya çıkmıştır. Özellikle Suriye’de iç savaş kaynaklı tehditlerin niteliği zamanla değişmiştir. İlk aşamada rejim en büyük sorun olarak görülürken, çatışmaların uzaması ile farklı tehditler

ortaya çıkmıştır. ABD için birincil tehdit olmayan Suriye rejiminin yanı sıra, Türkiye, terörle mücadelenin kapsamının genişletilerek, IŞİD’le birlikte PKK’nın Suriye’deki uzantısı PYD’ye karşı da pozisyon alınması gerektiğini net olarak ortaya koymuştur. Bu konu, yani sınır güvenliği, Türkiye’nin en önemli konusu haline gelirken ABD bu konuda farklı bir tavır sergilemiş ve Türkiye’nin sınır güvenliğini tehdit eden PKK/PYD’ye IŞİD’le mücadele bahanesiyle alan yaratmıştır. Türkiye, Suriye’de bir “güvenli bölge” kurulması önerisinde bulunurken, ABD buna ısrarla karşı çıkmıştır.

Özellikle Türkiye'nin sınır güvenliği açısından en önemli beklenti, mülteci akınının Türkiye sınırlarının ötesinde karşılanması olurken, terörist örgütlerin Türkiye sınırının kontrolünün engellenmesi de önemli bir nokta haline gelmiştir. Nitekim sınırın büyük bölümünü IŞİD, PYD/PKK ya da rejimin kontrol ediyor oluşu, Türkiye'yi terör saldırılarına açık hale getirmiştir.

Bu kapsamda Türkiye, IŞİD'le mücadele stratejisi konusunda kendi önceliklerine göre hareket etmiş, ABD öncülüğünde kurulan uluslar arası koalisyonu destek vermesinin yanı sıra, ABD'nin IŞİD'le mücadele stratejisindeki boşlukların doldurulması noktasında, ulusal güvenliğinin gerektirdiği hareket tarzını benimsemiştir. Örneğin Türkiye, Irak'ta istikrarın sağlanması için hükümete her türlü desteğin verilmesi konusunda açık davranmıştır. Bu

kapsamda Türkiye'nin IŞİD'le mücadelede Irak merkezi hükümeti ile işbirliği imkanlarının açık olduğunu net bir biçimde ilan etmiştir. Ancak Obama ABD'nin IŞİD stratejisini açıklamadan önce, IŞİD'le mücadele kapsamında ABD ve Batılı ülkelerden silah ve mühimmat yardımı talep eden Irak merkezi hükümetinin isteği olumlu bulunmuş ve Irak'a askeri yardım yapılmaya başlanmıştır. Nitekim ABD'nin IŞİD stratejisi kapsamında da IŞİD'le mücadele eden güçlere askeri yardım desteği verileceği açıklanmıştır. Ancak Türkiye, silah verilmesi konusuna karşı çıkmıştır. Türkiye, Irak ve Suriye'deki istikrarsızlığı arttıracak konusunda haklı endişeler duymaktadır. Zira IŞİD'in Haziran operasyonlarından sonra Irak'ta yeniden milisleşme sürecinin yaşandığı görülmektedir. Irak merkezi hükümeti IŞİD'le mücadele eden güçlere askeri yardım desteğinde bulunmaktadır.

Türkiye'nin sınır güvenliği açısından en önemli beklenti, mülteci akınının Türkiye sınırlarının ötesinde karşılanması olurken, terörist örgütlerin Türkiye sınırının kontrolünün engellenmesi de önemli bir nokta haline gelmiştir.

Bu durum IŞİD tehdidinin zayıflaması ya da bertaraf olması sonrasında Irak’ta istikrarsızlığı arttırıcı bir unsur olarak ortaya çıkabilir.

IŞİD’le Mücadele Bağlamında Türkiye ve Kürtler

Türkiye, Irak merkezi hükümetinin yanı sıra IKBY’ye yapılan askeri yardımlara da karşı çıkmaktadır. Bilindiği gibi Irak merkezi hükümeti ve IKBY arasında enerji kaynaklarının kontrolü, petrol gelirlerinin paylaşımı, Kerkük ve tartışmalı bölgeler, IKBY bütçesi, peşmerge-lerin statüsü gibi temel

problemler halen çözülmemiş değildir. IŞİD tehdidinin ivme kaybetmesi, Irak’taki temel problemlerin yeniden gün yüzüne çıkmasına sebebiyet verebilir. Bu durum itibariyle ABD ve Batılı ülkelerin yaptığı askeri yardımlar, silahlanmayı tırmandırdığından çatışma riskini de beraberinde getirebilir. Irak merkezi hükümeti ile IKBY’nin 2011 ve 2012 yıllarında askeri olarak karşı karşıya geldikleri bilinmektedir. Bu durum Türkiye’nin savunduğu Irak’ın siyasi birliği ve toprak bütünlüğünü olumsuz yönde etkileyecektir. Irak’ta bu yönde yaşanacak gelişmenin sadece Irak’la

sınırlı kalmayacağı, Suriye’deki meselenin de olumsuz yönde etkileneceğini söylemek mümkündür. Ayrıca IKBY yapılan silah yardımlarının halen IKBY topraklarında barınan terör örgütü PKK’nın eline geçme olasılığı da bulunmaktadır. Zira Türkiye bu konudaki tereddüdünü açıkça dile getirmiştir. Bu endişeler Türkiye tarafından IKBY’ye de açık bir dille ifade edilmiştir. Ancak Türkiye’nin IKBY’ye yapılan askeri yardımlara karşı çıkması, IKBY’li yetkililer tarafından yanlış değerlendirilmiş, hatta IKBY Başbakanı Neçirvan Barzani yaptığı bir açıklamada, Türkiye’den bekledikleri desteği alamadıklarını ifade etmiştir. Bu durum IKBY kamuoyunda, Türkiye ile IKBY ilişkilerinde bir bozulma olup olmadığının sorgulanmasına sebebiyet vermiştir. Nitekim 28-29 Eylül 2014 tarihlerinde İstanbul’da yapılan Dünya Ekonomik Forumu çerçevesinde Türkiye’de

bulunan IKBY Başbakanı Neçirvan Barzani, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan ve Başbakan Ahmet Davutoğlu ile birer görüşme yapmıştır. Görüşmelere ilişkin detaylar dışarıya yansımada IKBY’nin “güven tazelemeye” çalıştığını söylemek mümkündür. Ancak genel itibariyle Türkiye’nin ne Irak ne de IKBY politikasında bir değişim olmadığı görülmüştür. Nitekim 2015 yılında Türkiye ve ABD arasında varılan mutabakat sonucu, IŞİD’le savaşan güçlere yönelik eğitim ve lojistik destek sağlanmasını öngören “eğit-donat programı” oluşturulmuştur. Bu programda Suriyeli muhalif grupların yanı sıra, peşmergelere de Türkiye’de eğitim verilmiş ve lojistik destek sağlanmıştır. Bununla birlikte uluslararası koalisyon ve Irak’la varılan ikili mutabakat çerçevesinde Musul’un Başika bölgesinde bir eğitim merkezi kurulmuştur. Türkiye, IŞİD’le mücadele kapsamında IKBY’ye

Türkiye, Irak’ta istikrarın sağlanması için hükümete her türlü desteğin verilmesi konusunda açık davranmıştır.

destek verirken, IŞİD sonrası bölgede oluşacak siyasi denklem de Mesut Barzani yönetimi ile ilişkilerini sürdürmektedir.

Türkiye açısından Suriye ve Irak’taki terörle mücadele bütüncül bir anlam ifade etmektedir. Bu nedenle Irak ve Suriye’deki IŞİD ve PKK/PYD ile mücadeleyi bir arada düşünmek gerekmektedir. Bu anlamıyla Mesut Barzani’nin, IŞİD’le mücadele konusunda Türkiye ile anlaştıklarını açıklaması, Cerablus operasyonuna destek verdiklerini gösterir niteliktedir. Burada akıllara Musul operasyonu gelmektedir. Türkiye’nin Musul operasyonunda alacağı pozisyon ve rol, IKBY ve Mesut Barzani’nin bölgesel etkiliği açısından da önemli olacaktır. Türkiye, IŞİD’e karşı mücadele koalisyonu kapsamında bölgede IŞİD’le mücadele eden bütün yerel güçlere destek vermektedir. Bu destek kapsamında

peşmergelerin Türkiye’de ve Irak’taki kamplarda eğitildiği bilinmektedir. Bunun yanı sıra Türkiye’nin Musul’daki Başika kampında bulundurduğu askeri varlığı, IŞİD’e karşı mücadelede yer alan güçlere verdiği eğitimin yanı sıra, bölgedeki IŞİD varlığının bitirilmesi açısından da önemli bir güçtür. Şimdiye kadar Başika’da Türkiye’nin bölgedeki askeri gücünün IŞİD mensubu 700’e yakın teröristi öldürdüğü ve IŞİD’in maddi varlığına büyük zarar verdiği bilinmektedir. Bu nedenle Türkiye’nin bölgedeki varlığı IŞİD’le mücadele konusunda kolaylaştırıcı ve destekleyici bir rol oynamaktadır.

Öte yandan Musul’un şehir merkezine yönelik yapılacak IŞİD operasyonunun yanı sıra Türkiye, IKBY ve Mesut Barzani’nin yereldeki gücü açısından, Sincar ve çevresindeki PYD/PKK varlığının

zayıflatılması ve ortak hedefe karşı birlikte hareket edilmesini gerektirmektedir. IŞİD’le mücadelenin yanı sıra, diğer terör örgütlerinin de bölgeden temizlenmesi, Türkiye’nin ulusal güvenliği ve bölgesel güvenlik açısından zaruri bir durum olarak ortaya çıkmaktadır. Bu noktada terör örgütü PYD/PKK’nın başta Sincar olmak üzere, Suriye ve Irak’ın kuzeyinde bütüncül bir yapı kurmaya çalıştığı bilinmektedir. Bu durum IŞİD sonrası bölgesel güvenlik açısından birincil tehdit unsuru olarak karşımıza çıkmaktadır. Irak’ın kuzeyinden Türkiye’ye yönelik yapılacak saldırıların yanı sıra, Irak’ın kuzeyindeki güvenliğini de sarsacak bir yapının bölgede ortaya çıkması, Irak ve IKBY’deki siyasi istikrarsızlığı da arttıracaktır. Bu noktada sadece IŞİD’e karşı değil, bölgedeki tüm terör örgütlerine karşı ortak mücadele edilmesi, bölgesel güvenliğin sağlanması açısından önemli olacaktır.

Bunun yanı sıra, PYD/PKK’nın zayıflatılması, Mesut Barzani’nin bölge Kürtlüğü ve IKBY’deki gücünü koruması açısından da önemlidir. Abdullah Öcalan liderliğindeki PYD/PKK ile Mesut Barzani arasında Ortadoğu’daki Kürt varlığının liderliğine yönelik bir mücadele yaşandığını söylemek yanlış olmayacaktır. Bu nedenle Mesut Barzani ve PYD/PKK arasında bölgesel bir mücadeleden de bahsetmek mümkündür. Bu mücadele sadece bölge Kürtlüğü açısından değil, IKBY’deki siyasi rekabette de yaşanmaktadır. Özellikle KYB ve Goran’ın, Mesut Barzani’nin liderliğindeki KDP’nin IKBY’deki etkinliğine karşı yaptığı işbirliğini bir anlaşmaya dökerek ortak hareket etmesi, siyasi açıdan IKBY içerisinde KDP’yi zor durumda bırakmaktadır. KYB ve Goran, genel siyaset üzerinden KDP üzerindeki kurdukları baskıyı, yerel siyasette sağlamak için PYD/PKK’yı kullanmakta ve

Türkiye açısından Suriye ve Irak’taki terörle mücadele bütüncül bir anlam ifade etmektedir. Bu nedenle Irak ve Suriye’deki IŞİD ve PKK/PYD ile mücadeleyi bir arada düşünmek gerekmektedir.

KDP’ye karşı desteklemektir. Çünkü KYB ve Goran, IKBY genel siyasetinde etkili olsalar bile, KDP’nin güçlü olduğu Erbil ve Duhok ile Irak’ın Suriye sınırına yakın olan ve KDP’nin etki alanı içerisinde yer alan Sincar, Zummar, Fişhabur gibi bölgelerde etki sağlayamamaktadır. Bu nedenle bu bölgelerde PYD/PKK’nin gücünü ve etkinliğini kullanarak KDP zayıflatılmaya çalışılmaktadır. Bu noktada Mesut Barzani’nin Türkiye’yi ziyaret ettiği dönemde Molla Bahtiyar liderliğindeki bir KYB heyetinin Bağdat’a giderek, hem KYB hem de IKBY adına görüşmeler yapması dikkat çekmiştir.

Ancak Mesut Barzani’nin de bölgesel denklemde dengeyi korumaya çalıştığı da görülmektedir. Mesut Barzani’nin Türkiye ziyaretinin gerçekleştiği gün, KDP Dış İlişkiler Sorumlusu Hemin Hawrami’nin, Mesut Barzani’nin İran’ın da ziyaret edeceğini açıklaması dikkat

çekmiştir. Bu açıklama, Mesut Barzani’nin, İran’ın, IKBY içerisindeki dengelerdeki rolünü dikkate aldığını gösterir niteliktedir. Nitekim Ortadoğu’da yeni bir denge durumu ortaya çıkmaktadır. Bu dengede Türkiye, dış politikada normalleşme, bölgesel uyum ve işbirliği dinamikleriyle pozisyon almaya çalışmaktadır. Özellikle bölgesel terörle mücadele Türkiye tarafından atılan proaktif, somut ve çözüm üretici adımlar Türkiye’nin pozisyonunu güçlendirmektedir. Mesut Barzani de Ortadoğu’da gelişen bu denklem içerisinde bir tutum belirlemeye çalışmakta ve 2003 sonrası elde ettiği avantajı korumaya çalışmaktadır. Bu noktada önümüzdeki dönemde hem Türkiye hem de IKBY açısından çok taraflı işbirliği dinamiklerinin oluşma ihtimallerinin güçlendiğini söylemek yerinde olacaktır.

Sonuç olarak Türkiye’nin terörle mücadelesinde Kürtler açısından iki aktör

ortaya çıkmaktadır. Türkiye, terörle mücadelede IKBY'yi partner olarak görmektedir. Ancak ABD'nin Suriye'de IŞİD bahanesiyle destek verdiği PYD/PKK, Türkiye'nin terörle mücadelesinin büyük bölümünü oluşturmaktadır. Bu kapsamda Türkiye bir yandan IŞİD, bir yandan da PYD/PKK tehdidi ile uğraşmaktadır. Türkiye bu konuda özellikle sınır güvenliğinin sağlanması açısından bağımsız hareket etmekte, hatta “stratejik ortağı” ABD ile karşı karşıya gelmektedir. Nitekim, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Suriye'nin kuzeyinde Ağustos 2016'da, IŞİD

ve PYD/PKK'ya karşı başlatılan, “Fırat Kalkanı Operasyonu” bunun en önemli göstergesidir. Bu çerçevede önümüzdeki süreçte hem Türkiye ve ABD ilişkilerinin seyri ve bölge üzerine politikaların da uzlaşmacı tavrın, hem Türkiye'nin başta Rusya ve İran ile olmak üzere dış politikadaki normalleşme süreci, hem de IKBY içerisindeki gelişmeler göz önünde bulundurularak IKBY ile ilişkilerin, Türkiye'nin hem IŞİD hem PKK/PYD ile mücadelesinde anahtar rol oynayacağını söylemek mümkündür.

KAYNAKÇA

- 1 Daha Fazla Bilgi İçin Bkz. “Türkiye’nin Uluslararası Toplumun Terörle Mücadele Çabalarına Katkıları”, http://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-uluslararasi-toplumun-terorle-mucadele-cabalarina-katkilari.tr.mfa, Erişim: 28 Ekim 2016.
- 2 Daha Fazla Bilgi İçin Bkz. “Türkiye’nin Uluslararası Toplumun Terörle Mücadele Çabalarına Katkıları”, http://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin-uluslararasi-toplumun-terorle-mucadele-cabalarina-katkilari.tr.mfa, Erişim: 28 Ekim 2016.

ORSAM, Ortadoğu konusunda faaliyet gösteren tarafsız bir düşünce kuruluşudur. ORSAM Ortadoğu ile ilgili bilgi kaynaklarını çeşitlendirmeyi ve bölge uzmanlarının düşüncelerini Türk akademik ve siyasi çevrelerine doğrudan yansıtabilmeyi hedeflemektedir. Bu amaçlar doğrultusunda ORSAM, Ortadoğu ülkelerindeki devlet adamlarının, bürokratların, akademisyenlerin, stratejistlerin, gazetecilerin, işadamlarının ve sivil toplum kuruluşları temsilcilerinin Türkiye’de konuk edilmesini kolaylaştırarak, yerel perspektiflerin güçlü yayın yelpazeyle gerek Türkiye gerek dünya kamuoyuyla paylaşılmasını sağlamaktadır. ORSAM yayın yelpazesi içinde kitap, rapor, bülten, politika notu, konferans tutanağı ve ORSAM dergileri *Ortadoğu Analiz* ve *Ortadoğu Etütleri* bulunmaktadır.

©Bu metnin içeriğinin telif hakları ORSAM’a ait olup, 5846 Sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu uyarınca kaynak gösterilerek kısmen yapılacak makul alıntılar ve yararlanma dışında, hiçbir şekilde önceden izin alınmaksızın kullanılamaz, yeniden yayımlanamaz. Bu raporda yer alan değerlendirmeler yazarına aittir. ORSAM’ın kurumsal görüşünü yansıtmamaktadır.

Ortadoğu Stratejik Araştırmalar Merkezi (ORSAM)

Süleyman Nazif Sokak No: 12-B Çankaya / Ankara

Tel: 0 (312) 430 26 09 Fax: 0 (312) 430 39 48

www.orsam.org.tr